

2020-11-03 Christer Nilsson

Biverkningar av medicin – rätten till skadestånd eller ersättning

En liten vägledning om ersättning/skadestånd på grund av biverkningar som orsakats av läkemedel.

SAMMANFATTNING

I denna artikel kan du läsa om rätten till ersättning om du fått en skada som orsakats av ett läkemedel. Artikeln behandlar följande.

- Beslut om ersättning utan att en domstol prövat sakfrågan.
- Läkemedelsförsäkringen – kan på begäran pröva om ersättning ska utgå på grund av skada.
- Läkemedelsnämnden – kan på begäran göra en omprövning av Läkemedelsförsäkringens beslut.
- Webblänkar till portaler som ger fördjupade kunskaper om rätten till ersättning.

2020-11-03 Christer Nilsson

Upplaga 2.

ERSÄTTNING VID SKADA AV LÄKEMEDEL

Anser du att du har fått en skada av ett läkemedel kan du begära att Svenska Läkemedelsförsäkringen AB (SLF) ska pröva din rätt till ersättning. På din begäran utreder Läkemedelsförsäkringen ditt påstående om att ett läkemedel skadat dig och bedömer om du har rätt till ersättning från det aktuella läkemedelsföretaget.

För att Läkemedelsförsäkringen ska pröva rätten till ersättning krävs det dock att det läkemedelsföretag som ger ut läkemedlet måste vara ansluten till försäkringen. ¹

Pröva din skada hos Läkemedelsförsäkringen

Om du drabbas av en skada i form av en biverkan från ett läkemedel kan du ha rätt till ersättning för den uppkomna skadan. ² Råder det tvist om en skada uppkommit genom ett läkemedel och därmed rätten till ersättning kan man vända sig till en domstol och låta den avgöra frågan. Sakfrågan kan dock med fördel avgöras av Svenska Läkemedelsförsäkringen AB. ³

¹ Det är frivilligt för läkemedelsbolag att teckna en läkemedelsförsäkring (bli delägare).

² Är skadan orsakad av en biverkan – okänd eller känd – från ett läkemedel kan Läkemedelsförsäkringen bli aktuell i stället för en prövning i domstol. Som tidigare nämnts krävs det att det aktuella läkemedelsföretaget är anslutet till Läkemedelsförsäkringen.

³ Om patientskadeersättning kan du läsa mera om i boken, Medicinsk rätt, 2020, under redaktion av Kavot Zillén m.fl.

Fördelen med en prövning hos Läkemedelsförsäkringen är att beviskraven är lägre och att ersättning kan utdömas även när skadan orsakats av kända biverkningar.⁴ Hos Läkemedelsförsäkringen räcker det att visa att det är övervägande sannolikt att det är ett aktuellt läkemedel som orsakat skadan.⁵

Vidare är det processekonomiskt fördelaktigt eftersom den förlorande parten inte behöver betala motpartens s.k. rättegångskostnader. Huvudprincipen i en tvist som handläggs i en domstol är att den part som förlorar ska betala den vinnande partens rättegångskostnader. Därtill kommer också den egna kostnaden som är förenad med att föra en talan i domstol, t.ex. kostnader för en jurist eller advokat som behöver anlitas.

För att få sin sak prövad hos Läkemedelsförsäkringen krävs det en enkel anmälan som den skadelidande kan göra själv. Anmälan kan göras digitalt på Läkemedelsförsäkringens webbplats men en blankett går också att ladda ner från webbplatsen.

Till skillnad mot en domstol så prövar Läkemedelsförsäkringen endast ärende av läkemedel som utges av Läkemedelsföretag som är anslutna till försäkringen. Normalt finns ett läkemedelsföretag som är anslutet till Läkemedelsförsäkringen i ett register hos Fass ([FASS.se](https://fass.se) länk till webbplatsen). Finns läkemedelsföretaget inte registrerad hos Fass får du söka efter det hos Läkemedelsförsäkringen i deras register över delägare på deras webbplats – [delägare](#) (länk till registret).

⁴ Det är patienten som ska bevisa att det är läkemedlet som orsakat biverkan men beviskravet är lägre än vad som normalt gäller inom skadeståndsrätten.

⁵ Red. Kavot Zillén, Titti Mattsson och Santa Sloekenberga, Medicinsk rätt, 2020, s. 274.

Om Läkemedelsförsäkringen kan du läsa mera om på följande webbportaler;

- [Läkemedelsförsäkringen](#)
- [Läkemedelsförsäkringen - FASS](#)

Läkemedelsskadenämnden

Läkemedelsförsäkringens beslut kan överklagas till Läkemedelsskadenämnden.

Är du inte är nöjd med det beslut som Läkemedelsförsäkringen fattat kan du överklaga detta till Läkemedelsskadenämnden.

Det kan vara att rätten till ersättning inte har beviljats eller att ersättningen bifallits med ett lägre belopp än vad som begärts, (yrkats). På begäran kan läkemedelsskadenämnden göra en ny objektiv prövning.

Om Läkemedelsskadenämnden kan du läsa mera om på deras webbplats;
[Läkemedelsskadenämnden](#)

Kostnader

Att få sin sak prövad hos Läkemedelsförsäkringen eller Läkemedelsnämnden kostar inte något. På respektive webbplats finns det beskrivet hur du går tillväga för att få din sak prövad.

Källor

- [Läkemedelsförsäkringen](#) – webblänk.
- [Läkemedelsförsäkringen - FASS](#) – webblänk.
- [Läkemedelsskadenämnden](#) – webblänk.
- Kavot Zillén, Titti Mattsson och Santa Sloekenberga, (red.), Medicinsk rätt, 2020.

Lästips – webbportaler

För att kunna göra en skadeanmälan måste man kunna visa att den åtgärd som en vårdgivare lämnat eller ett visst läkemedel är det som har orsakat den uppkomna skadan. Den terminologi som används inom sjukvården är inte alltid lätt att förstå av gemene man. Därför lämnar jag nedanstående lästips om webbportaler som förklarar ett stort antal begrepp och uttryck som används specifikt inom sjukvården.

- [Medicinordbok](#) – enligt uppgifter från webbplatsen finns det i deras register förklarat mer än 10 000 termer.
- [Ordlista hos Fass](#) – enligt information från webbplatsen förklaras medicinska facktermer men ordlistan riktar sig till vårdpersonal och inte till lekmän. Min anmärkning: Detta ska inte överdrivas; själv testade jag begreppen hjärtsvikt och hypertoni. Förklaringarna var fullt begripliga även för en lekman. När det hypertoni fanns det också en länk till vårdguiden som lämnade en fördjupad information i ämnet.